

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

30. An ad suscipiendum Sacramentum Baptismi sufficiat attritio cognita?
Idem dicendum est quoad Sacramentum Pœnitentiæ. Et an attritio
sufficiens ad Baptismum sit necesse, quod sit supernaturalis ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

Sup. hoc rē-
pōte in §. 1.
Ref. prae-
dicta à lin. 2.

7. Restat modò videre, ad complementum questionis, quanto tempore parentes possint differre Baptismum infantium. Granadus *ubi supra*, num. 2; ex Soto, Valentia, & Henriquez assertit; non licere usq[ue] ad duodecimum diem Baptismum differre sine peccato mortali, nisi urgeret aliqua gravis causa. Id, quod suadet confusione Ecclesiastica baptizandi octavo die; ultra quem dilatio dorum, vel trium dierum, non videtur gravis. Sed plus addit Castrus Palau *tom. 4. tract. 19. disp. unica, p[ro]m[on]t. 9. num. 4.* sic enim assertit: [Quæ autem sit diurna dilatio sufficiens ad peccatum mortale, arbitrio prudentis judicanda est; teste Suarez *disp. 25. scđt. 2. §. Sed quares: & Henriquez lib. 2. cap. 4. num. 3.* Credetem autem, seclusa gravi causa, ultra mensem unum, sed non duos: adhibita tamen speciali diligentia, ne parvulo periculum contingat decadendi sine Baptismo.] Ita ille. Vide Layman, *lib. 5. tractat. 2. cap. 6. quest. 4. num. 2.* cui adde, me citato, Leandrum de Sacram. *tom. 1. tractat. 2. disp. 1. quest. 14.*

g. 4. art. 3. concl. 3. ubi sic ait. Attritio sufficiens ad effectum Baptismi non est necesse, quod sit supernaturalis objective, sed sufficit qualiscumque penitentia imperfecta, quæ tamen absolute removet affectum ad peccatum, id est, faciat ut amplius non vigeat, qualis est illa penitentia, quæ est de ipsis peccatis in se; sub quacumque ratione quis illa detestetur, sive ea ratio sit quatenus sunt offensa Dei, sive ut habent reatum poena eterna, sive ut habent ignominiam, sive ob quemcumque alium ejusmodi respectum, que penitentia solet nominari attritio imperfecta. Sic Pitigianus, & ante illum Sotus & Cano, quos refert, & merito impugnat Joan. de la Cruz in direct. cons[ideratione] p. 2. de Baptismo, quest. 4. dub. 3. conclus. 2. Nugnus *ubi supra* *dub. 4.* & Cabrera cum aliis, quia attritio naturalis non est proportionata dispositio ad gratiam, quæ est forma spiritualis.

RESOL. XXXI.

An propter imminentem mortem liceat adulto differre susceptionem Baptismi, aut illam pretermittere; cum tamen aliquis posset vitam conservare, si Baptismum omittat?

Et cursum infertur, an adulto non sit medium necessarium ad salutem Baptismus in re susceptus, sed in votō sufficiat? Ex part. 5. tractat. 3. Resolut. 9.

RESOL. XXX.

An ad suscipiendum Baptismum sufficiat attritio cognita?
Idem dicendum est quoad Sacramentum Pœnitentiae?
Et an, ut attritio sufficiens sit ad Baptismum, sit necesse, quod sit supernaturalis objective, vel sufficiat qualiscumque pœnitentia imperfecta? Ex part. 3. tract. 4. Relolut. 13.

§. 1. Negativè respondet Adrianus in 4. de part. quest. 1. concl. 5. art. 3. Alexander de Ales, 4. part. quest. 18. membr. 2. art. 1. Medina Cod. de confess. quest. de confess. facta iteranda. Corduba in questionario lib. 1. q. 2. & Vega indicat lib. 13. in Concil. Trident. cap. 14. Ledesma 2. p. 4. q. 20. art. 1. Victoria in Sacr. num. 25. 8. & alijs, & septem rationes adducit Cabrera pro hac firmanda opinione.

2. Sed ipse merito illam impugnat de Sacram. 9. 69. art. 8. disp. 2. §. 5. & 10. & Villalobos in summa, tom. 1. tract. 5. diff. 19. num. 3. sic ait: [Sufficiente disposicion para este Sacramento es la atricion, y no le requiere contricion, así lo tienen S. Thomas, Scoto, y es comun. El fundamento es, porque para el Sacramento de la penitencia no es necesario mas que esto, luego lo mismo se ha de decir aqui, donde se concede mas facilmente el perdón, y no es menester que esa atricion sea tenida por contricion, como tambien diremos en el Sacramento de la Penitencia. Esta atricion es necesario, que sea sobrenatural, porque de otra manera no seria verdadera disposicion para la gracia.] Ita ille, & ante illum docet etiam hanc sententiam Nugnus in 3. part. tom. 1. q. 69. art. 9. dub. 2. ubi contrariam improbabilem esse affirmit.

3. Dicendum est igitur, atritionem cognitam esse sufficientem dispositiōnem ad Sacramentum Baptismi, unde si quis videat se non habere contritionem, licet potest accedere ad hoc Sacramentum, & justificatur in illo, & idem dicendum est quoad Sacramentum Pœnitentiae.

4. Sed plus addit Pitigianus in 4. tom. 1. disp. 4.

§. 1. Veritatem, v:g. si quis minaretur mortem adulto, si baptizetur, cum tamen aliqui posset vitam conservare, si Baptismum omittat? tom. 1. n. 6. ex doctrina Ref. 126. paulo post initium, vesti Secundo. & in tom. 7. tr. 1. Rel. 74. Q[ui]nto, infertur.

Et in hoc eventu certum est in primis licere differre Baptismum propter vitandum ejusmodi periculum, si potest creditur ad futuram occasiōnem recipiendi hoc Sacramentum. Deinde licet certò sciretur postea non fore suscipiendum Baptismum, nemo, per se loquendo, obligetur illum recipere cum tanto vita periculo; quod quidem fecerit omnes Doctores sentire, affirmat Suarez disp. 31. scđt. 3. paulo post initium, probatur potest, quia adulto non est medium necessarium ad futurum Baptismus in re susceptus, sed in votō sufficiat, ut suprā dictum est; ergo cum aliunde amor vita maximus sit, & magna obligatio illum prudenter conservandi, non tenebitur adulterus subire manifestū vita discrimen, si Sacramentum recipiat, sed satis erit si eliciat contritionem, & poterit aternam adipisci salutem. Denique addo in predicto casu non teneri adulterum omittere Baptismum. Et quidem si ex Baptismo omissione proveniret grave incommodeum contra Catholicam Religionem, creareturque aliqua infamia Ecclesie, non solum posset, sed teneatur non omittere Baptismum, quia majoris momenti est honor fidei nostrae, quam vita unius, immo & plurimum hominum; proprieťaque dicebam, per le loquendo, non teneri adulterum ad Baptismum cum vita discrimine, quia per accidens teneri posset, ut in predicto, & similibus casibus. Verumtamen licet nullum ejusmodi incommodeum ex omissione Baptismi proveniret, non videtur homo teneri omittere hoc Sacramentum propter periculum mortis, si certò sciat non habitum postea copiam Baptismi. Probatur, quia hoc non est sibi ipsi mortem inferre, quod est intrinsecus malum, sed mortem ab alio infligi permittere, quod quidem s[ecundu]m liceit est, ut constat ex materia de homicidio, quando occurrit.